

MANIFEST LDP 2009

DOGOVOR ZA BUDUĆNOST

SRBIJA DA RADI!

[WWW.LDP.RS](http://www.LDP.RS)

LDP

Liberalno
Demokratska
Partija

Građani Srbije spremni su da ovu zemlju učine uspešnom, bogatom i srećnom. To je njihova potreba, ali i njihovo pravo. Mi danas promoviramo manifest Liberalno demokratske partije **DOGOVOR ZA BUDUĆNOST – SRBIJA DADRADI** kao izraz naše sposobnosti da razumemo probleme društva i naše spremnosti da ih efikasno rešimo. Od njegove realizacije zavisi ne samo naša generacija već, i budućnost svih koji dolaze posle nas.

Srbija danas luta između želja za promenama i strahova od njih. Zato su reference Srbije i dalje tragične. Milioni ljudi u svetu, pritisnuti problemima poput naših, u svakom danu vide šansu za bolji život, dok je za nas taj isti dan pretnja da će danas biti gore nego juče. Svet uprkos svemu ide napred, mi i dalje unazad.

Mi smo najstarije evropsko društvo sa najvećim procentom mladih koji žele da ga napuste. Najsiromašniji građani sa najlošijom tehnologijom, nefunkcionalnim obrazovanjem i uništenim sistemima zdravstvene i socijalne zaštite. Ne možemo da čutimo pred ljudima koji su danas

toliko očajni da su spremni da sebi oduzmu život i zdravlje, jer im je svako pravo na dostojanstvo već oduzeto. Tim ljudima ne možemo da pružimo podršku za odluku da sebi oduzmu život, ali im, baš zato, moramo pokazati da drugi izlaz postoji i da je moguće da zajedno vratimo poverenje u život. Mi ih nećemo lagati, ali ćemo i sa njima i za njihove porodice voditi borbu za Srbiju u kojoj život zaista vredi.

Ljudi koji nas danas vode to pominju na kraju svojih govora, jer je i dalje prioritet naše vlasti održavanje u životu poraženog nacionalističkog projekta. Kandido je još uvek važnije od kompjutera, običajno pravo i partijska država od vladavine prava i moderne demokratije, a feudi i monopoli od slobodnog tržišta i konkurencije.

Sve to moramo zajedno brzo da promenimo.

Tri i po godine izazova, jačanje stranke i njeno vođenje kroz tri izborna procesa dokazi, su da je i u ovoj zemlji moguće voditi normalnu, evropsku i reformsku politiku, a da se pred pritiscima, pretnjama i nasiljem ne odustane od ideje i principa. Uspeli smo da okupimo ljude sa modernim gra-

đanskim i liberalnim idejama i tako stvorimo alternativu. Došlo je vreme da ta liberalna alternativa pokaže rezultat od koga će korist imati i oni koji su je stvarali, ali i oni koji je još uvek ne razumeju.

Naš liberalizam je i dalje izraz potrebe građana na koje se država ne obazire, jer se ona bavi sama sobom. Naš zadatak je da štitimo slobode svih ljudi, sve dok ih država osporava. Zato ne odustajemo od lustracije i kažnjavanja zločinaca. Sa života svoje dece sve vreme pokušavamo da skinemo pečat zločina koji su počinjeni u njihovo ime. Bili smo i bićemo i dalje jasni i otvoreni protivnici politike koja je ubila Zorana Đinđića i koja je uništavala, ali i danas uništava život u Srbiji. Narodnjaštvo, lažna sabornost, negiranje antifašizma, klerikalizam, ksenofobija, mafijaški mediji i prostakluk nisu vrednosti i institucije moderne Srbije kakvu LDP želi da stvori za generaciju naše dece. Upravo suprotno, politika koju je simbolizovao Zoran Đinđić –tolerancija, otvorenost prema drugačijem, dijalog, Evropa, jedine su vrednosti koje su dostojne Srbije u kojoj želimo da živimo.

Bili smo različiti zato što je to nalagao javni in-

teres. Hrabri i realni u kosovskoj politici, moderni i zato prihvaćeni kada je reč o politici u regionu i dobrim odnosima sa susednim državama... Jedini smo predložili nove, čiste i jasne odnose politike i biznisa, tražili pošten Zakon o finansiranju političkih partija, beskompromisan antimonopolski zakon, mesecima pokušavali da sprečimo protivustavnu i katastrofalnu prodaju Naftne industrije Srbije, ukazivali na nadolazeću krizu i predlagali rešenja. Pre toga upozoravali da partijski Ustav ne valja, da bi dve godine kasnije to shvatili i oni koji su ga tek uz referendumsku krađu nametnuli većini u zemlji.

Zato je LDP danas jedina partija koja neprekidno povećava uticaj i podršku, što je najbolji odgovor na proveru vremena. To što smo u svemu bili u pravu daje nam kredibilitet za nove, ambicioznije i veće ciljeve.

Danas se obraćamo, pre svega, onom delu društva koji je do sada imao razumevanja za politiku LDP-a i u njoj prepoznavao buduću snagu, iako nije uvek bio spreman da nas i na izborima podrži. Sada, kada kriza ozbiljno narušava taj tanki sloj srednje klase u nastajanju, a unutrašnji problemi uništavaju krhke osnove na kojima se ona osam godina razvijala, vreme je da sa tim ključnim nosiocem konačne modernizacije Srbije postignemo strateški dogovor.

Srbija će u narednih godinu dana neprestano biti na ivici kolapsa. Ali mi krizu ne vidimo kao šansu za kritiku, već kao obavezu da ponudimo rešenje.

LDP danas želi da bude pozitivan lider, sposoban da krene u susret događajima i jasno kaže da modernizacija Srbije znači potpuni otklon od političke tradicije koja se sastoji od populizma, zavera, lažnog patriotizma i kvazijedinstva.

Ali u toj predstojećoj političkoj borbi ne sme biti kompromisa. LDP je bio i biće stranka ledolamac, koja je spremna da ponudi rešenja za teške probleme Srbije, ali i sposobna da ih ostvari.

Partijski rovovi su i dalje nametnute granice za svaki refleks normalnog života. Zatvoreni u takav sistem, u kojem je svako svakome neprijatelj i prepreka, građani nemaju snage da podignu glavu i prepoznaju drugačiju priliku. Protiv podela i gušenja slobode borićemo se našim novim politikama. One odgovaraju na konkretne probleme, ali se, iznad svega, bave izvođenjem Srbije iz zatvorenih laviranata svemogućе partijske države.

Ljudi treba da žive od svog posla, a ne da trpe zbog kolektivnog nerada. Mi želimo zdravstvo u kome lekar nije socijalni radnik, a pacijent socijalni slučaj.

Smisao naše socijalne politike gradimo na borbi protiv siromaštva i osposobljavanju ljudi da rade i ne zavise od milostinje države.

U regionu vidimo puno zajedničkih izazova, a ni jednu pretnju, zbog čega je i naša politika takva. Granice među nama će nestati, poput onih kojih su se Evropljani odrekli. Svet je za nas šansa koju želimo što pre da iskoristimo.

Mnogí nas vide kao simbol jedine prave opozicije sistemu vrednosti Srbije prošlosti. Za nas je to velika obaveza. Zato svako od nas mora da bude svestan da predstavlja viziju Srbije budućnosti.

U Srbiji je i dalje normalno sve ono što u svetu nije. Ljudi su još uvek hipnotisani porukom da je za sve što nije dobro, umesto nas, odgovoran neko drugi.

Tačno je da put u Evropu svakako vodi preko Haga. Ali ne tako što će se o zločinima pričati samo u sudnici tribunala. O njima moramo progovoriti u Srbiji. U Hagu se zločinci sankcionišu i kažnjavaju, u Beogradu se mora sankcionisati i kazniti politika zločina. To što danas zvanična Srbija relativizuje te zločine nas obavezuje da ih konkretizujemo. Oni su počinjeni u ime jedne politike. Ta politika je poražena, ako se radi o statusu njenih protagonista. Ali ta politika nije poražena ako se govori o njenom konceptu. Moderna Srbija ne može biti izgrađena dok politika koja je dovela do zločina ne bude javno osuđena. Zbog toga je preduslov demokratskog života u Srbiji trajna zabrana političkog delovanja svakog pojedinca i stranke koji su promovisali ili promovišu politiku koja je proglašena krivom pred sudijama Međunarodnog suda za ratne zločine.

Treba da promenimo i političku filozofiju i političku orijentaciju Srbije. Suština slobode mora se meriti stepenom uticaja čoveka na sopstveni život i ostvarenje svake lične potrebe koja ne ugrožava nečije ljudsko pravo. Zato su u centru naše politike građani i njihova sloboda.

Zbog toga je pitanje autonomije za nas pitanje odgovornosti. Ljudima Vojvodine, Sandžaka, juga Srbije, ali i Beograda, Kragujevca i Niša, mora se dopustiti pravo specifične odgovornosti koje će im omogućiti da u potpunosti ostvaruju svoje autentične interese u okviru regionalne ili pokrajnske autonomije. Samo se tom vrstom slobode razvija, a samim tim i čuva Srbija. Bošnjacima, Mađarima ili Albancima LDP želi da omogući da, u okvirima društva čiji su ravnopravni građani, utiču na svoj život u većoj meri i efikasnije nego što je to slučaj danas. Proces dezintegracije naše zemlje time neće biti ubrzan, već konačno zaustavljen. Zato što je to pravi način da građani mogu pozitivno da utiču na svoj život. Jer bez obzira na etničku ili versku

Nema napretka bez ideja, dijaloga, konkurencije i plana.

Srbiji su potrebni kompjuteri i brz internet, efikasne institucije, dobro plaćeni lekari, sudije i policajci, sposobna, ali mala i efikasna administracija koja govori jezike članica Evropske unije.

Do stabilnosti se stiže kroz modernizaciju, ekonomske reforme, usvajanje evropskih standarda, suočavanje sa prošlošću.

Svako od nas mora da bude svestan da predstavlja viziju Srbije budućnosti.

Svaki atom pozitivne energije mora postati snaga koja će javno i demokratski, odlučno i efikasno, kako smo pokazali da umemo, u potpunosti ispuniti težnje svih koji su 5. oktobra povratili nadu.

Mi smo spremni i sposobni za taj posao.

pripadnost, bez obzira na pol i rasu, bez obzira na političko opredeljenje, svako rođen u Srbiji u njoj mora videti i imati veću šansu nego u društvima u okruženju ili bilo gde u svetu.

Put do Kosova vodi preko Brisela. A put Srbije i Kosova do Brisela vodi preko našeg međusobnog dogovora. Dogovora o Kosovu oslobođenom svake vrste terora. Dogovora o Kosovu koje počiva na slobodi svakog pojedinca i njegovom konstitutivnom, individualnom i kolektivnom pravu. Beograd kosovskim Albancima i Srbima u tome treba da pomogne. Kosovska nezavisnost ne može da bude problem dobronamernim građanima Srbije. Nju ignorišu i nje se plaše samo političari koji od građana Srbije kriju činjenicu da je gubitak Kosova cena njihove propale politike i mera odgovornosti koju izbegavaju da preuzmu.

Srbija je izgubila vedrinu i takmičarski duh. Pred problemima se povlači, umesto da im ide u susret. Postavlja granice u svetu bez granica. Konkurentnost srpske privrede je mala. Institucije tržišne privrede ili ne postoje, ili ne deluju slobodno i efikasno. To govori da je u potreba za stvarnim reformama i efikasnom tranzicijom čak i veća nego što je bila 5. oktobra 2000. Nama je sada i više nego tada potrebna liberalna politika. Od najvećeg je značaja da se ne popusti populističkoj retorici. Za zemlju kao što je Srbija, gde su lažna obećanja uobičajena, od velike je važnosti da se afirmiše politika istine i da se daju obećanja koja će se ispuniti. To ne znači da ona moraju da budu skromna. Upravo suprotno, ona moraju biti ambiciozna.

Nesumnjivo, LDP-u će se pre pridružiti oni koji nadu vide u budućnosti, a ne u očuvanju prošlosti, pre odgovorni nego populist. Populisti obećavaju blagostanje, a LDP šansu za rad i mogućnost za napredak. Ali to je upravo kako i treba da bude, i to jeste razlog zašto je naša politika potrebna Srbiji.

Završena je prva faza razvoja LDP-a. U njoj smo gradili vrednosti neophodne svakom normalnom društvu. Postavili smo hrabre ciljeve, vratili Evropu i demokratiju, ljudska prava i građanske slobode u politički prostor u vreme kada je kohabitacija 5. oktobra i 12. marta prerastala u koaliciju, a naša politika izgledala samo kao krik malobrojnih i navin.

Više ne smemo samo da opominjemo, moramo biti spremni da veoma brzo svoju reformsku politiku počnemo da sprovodimo kao vlast u ovoj zemlji. Zato moramo da idemo događajima u susret. Sada treba da pokažemo šta konkretno možemo da postignemo. Kao što tražimo da kriza ne bude blanko opravdanje za druge, ne smemo da dozvolimo da

greške drugih, blokada institucija, prisvajanje ovlašćenja i napadi kojima smo izloženi budu opravdanje za nas same.

Moramo postati sposobni da vlast osvojimo i da je obavljamo! Deset godina je Srbiji trebalo da shvati šta je izgubila pod Miloševićem, i skoro isto toliko da prepozna i kazni njegovog naslednika. Nema vremena da u narednih 15 godina čekamo da promene budu rezultat proteka vremena i sazrevanja svesti, a ne naših uspeha i rezultata. Srbiji se i dalje žuri, ali će ona sama, bez naše prodornosti i uspeha, još dugo favoriti, kao i u ovih deset godina u kojima je sporo shvatala samo deo onoga o čemu smo govorili.

Manifest **DOGOVOR ZA BUDUĆNOST - SRBIJA DA RADI** pokazuje da je moguće promeniti naše društvo u skladu sa promenama u okruženju i okolnostima u kojima živimo. Bez ideja, dijaloga, konkurencije i plana - nema napretka. Do stabilnosti koja nam je neophodna stiže se samo kroz modernizaciju, ekonomske reforme, usvajanje evropskih standarda, suočavanje sa prošlošću. A do toga samo uz akciju i rad.

Rešenja se, međutim, ne mogu uvesti, niti preslikati. Moramo imati sopstveno znanje prilagođeno standardima današnjeg razvijenog sveta. Potrebne su nam funkcionalne škole i strateško planiranje naše obrazovne strukture. Samo novo znanje doneće novi politički, ekonomski, socijalni i kulturni poredak. Najproduktivnija i najprofitabilnija investicija je ulaganje u znanje. A to je nemoguće bez jasne vizije i novog sistema vrednosti.

Srbiji su potrebni kompjuteri i brz internet, efikasne institucije, dobro plaćeni lekari, sudije i policajci, sposobna, ali mala i efikasna administracija koja govori jezike članica Evropske unije. Svaki atom pozitivne energije mora postati snaga koja će javno i demokratski, odlučno i efikasno, kako smo pokazali da umemo, u potpunosti ispuniti težnje svih koji su 5. oktobra povratili nadu. I verovali da su stavili tačku na kontinuitet pogrešne istorije.

Gordijeve čvorove nasleđene iz prošlosti koji i dalje sputavaju svaki normalan život u Srbiji, moramo brzo i hrabro preseći. Mi smo spremni i sposobni za taj posao.

Zbog toga postoji LDP.

Čedomir Jovanović

Bio bi luksuz da govorimo o tome kakvu politiku želimo, VREME JE DA UČINIMO ONO ŠTO SE MORA UČINITI.

Srbija nije postala bolja i uređenija posle prošlogodišnjih predsedničkih i parlamentarnih izbora. Umesto političkog procesa koji rešava probleme, dobili smo cementiran partijski sistem kojim upravljaju autoriteti koji imaju prava, čuvaju popularnost, ali beže od odgovornosti i obaveza. Politika je u Srbiji, danas i više nego pre majskih izbora, postala prepreka životu i razvoju, umesto da bude sredstvo za savladavanje problema i mehanizam za korišćenje šansi svakog pojedinca i svih zajednica u Srbiji.

Nije teško nabrojati osnovne vrednosti koje bi morala da ima evropska politika Srbije, ali je tako retka prilika da se one glasno iznesu. I ovo je prilika za njihovu potvrdu. Za nas to nisu jalovi principi, nego ona politika koja menja krvnu sliku zemlje.

Predlažemo da se vrednosti vrate u politiku, a inicijativa i konkretni predlozi u rad političkih stranaka. **Departaciju** smo obećali i uspešno, u meri u kojoj su nam to omogućili izborni rezultati, sproveli na nivou gradske uprave i javnih preduzeća u Beogradu. Taj proces je sada postao nepovratan.

Nije rešenje u ukidanju političkih stranaka i političkih sloboda, nego u promeni načina na koji većina stranaka funkcioniše i interpretira javni interes. Stranke su postale magnet za

mediokritete, a politika simbol neprincipijelnosti i udaljenosti od životnih potreba. Rešenje je minimalna država, maksimalna odgovornost političara i uvođenje što šireg kruga građana u političke procese.

Želimo **ukidanje** postojećeg sistema **blanko ostavki** i zato smo jedina stranka čiji poslanici pišu i potpisuju predloge, inicijative i amandmane, umesto blanko ostavki.

Skupo nas koštaju ekonomski monopoli, još skuplje bi bilo pristajanje na stranačke monopole ili dogovore o podeli političkog tržišta između nekakve dve velike stranke.

Postojeći politički sistem je pretvoren u poklopac koji sprečava da društvo i institucije normalno žive i funkcionišu. Nasilno svodenje političkog sistema na tzv. velike partije bi samo još više zatvorilo političke procese i umrtvio energiju građana koji su se i organizovali da bi društvo i državu menjali.

Ne pristajemo na demagogiju: dve partije za političku stabilnost, jedan autoritet umesto razorenih institucija. Ne trebaju nam samo dve partije, potrebna su nam samo dva stuba nove politike: **EFIKASNA SRBIJA i NOVA EKONOMIJA.**

evropske vrednosti - srpska budućnost: mir i antifašizam, suzbijanje rasizma i antisemitizma, saradnja, solidarnost i pravda, ekonomska otvorenost i međuzavisnost, konkurencija umesto monopola, zaštita prava svojine i produbljivanje demokratije

DOGOVOR: SAMOPOUZDANJE I JASAN POGLED U BUDUĆNOST!

Ministarstvo spoljnih poslova

Ministarstvo odbrane

Ministarstvo unutrašnjih poslova

Ministarstvo finansija i ekonomije

Ministarstvo pravde i javne uprave

Ministarstvo obrazovanja, nauke i kulture

Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine

Ministarstvo privrede i trgovine

Ministarstvo zdravlja

Ministarstvo rada i socijalne zaštite

Ministarstvo urbanizma i građevine

Ministarstvo saobraćaja i telekomunikacija

PRAVAC EVROPA – CILJ SRBIJA

- vraćanje punog nivoa diplomatskih, političkih i privrednih odnosa sa svim državama i hitna normalizacija odnosa sa zemljama EU, SAD i svim susedima
- izvršavanje obaveza prema Haškom tribunalu
- priključivanje Evropskoj uniji
- zvanično pokretanje postupka uključivanja u NATO
- još konkretnija saradnja sa međunarodnim finansijskim institucijama

EFIKASNA SRBIJA™

LDP : 2009

VLADA SA 12 MINISTARSTAVA

Život u Srbiji poskupljuje **skupa i nesposobna država**. Zato nam treba najviše **12 ministarstava odmah!** Ova zemlja više ne može da trpi nesposobnost i plaća nerazumne koalicione apetite. Situacija u zemlji se drastično promenila u poslednjih devet meseci i **ništa više nije isto** kao u trenutku formiranja preglomaznog kabineta premijera Cvetkovića.

Zašto baš 12 ministarstava? Zato što vlada mora da bude odraz potreba društva i da obuhvata samo najneophodnije resore koji mogu da garantuju najefikasniju i najekonomičniju državnu upravu.

Takva vlada je moguća. Moguća je, kao što slične vlade funkcionišu u najrazvijenijim evropskim demokratijama i državama koje su uspešno prešle put političke i ekonomske transformacije i danas se nalaze u Evropskoj uniji. Takva vlada omogućava jasno političko upravljanje, efikasniji rad, normalnu među-

sobnu komunikaciju i brže i fleksibilnije reago-
vanje na iznenadne izazove.

Zato smo predložili Zakon o ministarstvima koji omogućava da Srbija vrlo brzo dobije vladu koja će imati samo najneophodnija ministarstva.

LDP : 2009

100 DANA RADA ZA SRBIJU BEZ VIZA

Ukidanje viza mora biti najhitniji cilj. Umesto neprestanih iscrpljivanja i neefikasnog rada parlamenta, predložimo čvrst politički dogovor parlamentarnih stranaka oko poslova koje treba hitno obaviti i atmosferi u kojoj će ti poslovi biti obavljeni.

LDP : 2009

INTEGRACIJE U EU I NATO

Kriza nije izgovor za odustajanje od Evrope. Oko strateških ciljeva nema kompromisa i lažne neutralnosti: cilj naše politike je ubrzanje integracije u EU i početak priključivanja NATO-u gde su već svi naši susedi i svaka normalna evropska zemlja. Pre godinu dana smo bili ubeđeni da se ne može voditi Miloševićeva spoljna politika a proći bolje od Miloševića. Danas se potvrđuje da se ne može odbaciti Koštuničina politika a ostati privržen njegovim vrednostima!

LDP : 2009

NOVA PARTNERSTVA U REGIONU

Srbija snagu u krizi mora da pokaže i kroz novu regionalnu politiku. Region je šansa za našu ekonomiju, to su jedina tržišta na kojima nam je izvoz veći od uvoza. Prošlost je opomena, zajednička evropska budućnost je prilika. U budućnosti moramo da živimo jedni sa drugima, a ne jedni protiv drugih. Zato su za LDP prioriteta prijateljstvo, saradnja i zajednički projekti sa Crnom Gorom, Hrvatskom, BiH i Makedonijom!

Naša vizija je ekonomija u kojoj:

- svaki mlad čovek u zemlji želi da postane njen najbolji i najuspešniji deo, a stariji najpoštovaniji i najzaštićeniji izvor iskustva
- ekonomsko okruženje daje zamah, energiju i pravac u kojem je ambicija ograničena samo zakonom i sposobnošću, a zakon ograničen ličnom inicijativom i opštim razvojem
- ideja pobeđuje administraciju, a inovacija trijumfuje nad postojećom inercijom

LDP : 2009

RADNIK, A NE NAJAMNIK

PREDUZETNIK,
A NE DEŽURNI DUŽNIK POREZA

STIMULATIVNA I PRAVEDNIJA
PORESKA POLITIKA

PDV PO NAPLATI

PORESKI KREDITI IZVOZNOJ PRIVREDI

UKIDANJE I RAZBIJANJE MONOPOLA

DVOVALUTNI SISTEM

NOVA EKONOMIJA™

DINAMIČNA SRBIJA, TAKMIČARSKA I POBEDNIČ- KA PRIVREDA

Troškove krize ne sme da plati najzdraviji deo društva. Ekonomija mora da počiva na onima koji su hrabri, sposobni i pokazuju rezultate. Sadašnji udar na njih je nezaslužena kazna za to što su se u osam teških godina borili i izborili za lični uspeh.

**Nećemo dozvoliti da obračun sa krizom pre-
raste u obračun sa srednjim slojem,** onim uskim ali ključnim krugom ljudi koji su bili na dobrom putu da polako postanu sve snažnija srednja klasa. Sada, u najgorem trenutku, vlada prevaljuje na njihova leđa troškove svoje sporosti i kukavičluka, kako bi marginalnu dobit od krize usmerila prema velikim dobitnicima tranzicije.

LDP se i danas, kao i uvek od svog osnivanja, zalaže **za otvorenu, privatnu, konkurentnu i preduzetnu ekonomiju.** Postojeća kriza, koja se u našu ekonomiju nije samo prelila nego je u njenim davno prevaziđenim okvirima i eksplodirala, pokazala je da nas raniji propusti i odustajanje od reformi užasno koštaju.

Kriza je veliki izazov i za svetske privrede. Zato se sada i kod nas, između ostalog, otvara prostor za novu reindustrijalizaciju zemlje. Velika ekspanzija svetske privrede u protekloj deceniji je kroz ove izazove zaustavljena, jer je, u izvesnoj meri, bila nerealna i nije se oslanjala na realni sektor. Zbog toga će se svetska ekonomija iz virtuelnih finansijskih šema neminovno spustiti u svet stvarne proizvodnje, tržišta roba i trijumfa onih koji imaju kvalitetniji, jeftiniji i trajniji proizvod. Kroz novu reindustrijalizaciju, svođenje privrede u

održive okvire i efikasniji pravni sistem možemo taj trenutak da iskoristimo za napuštanje neodrživog modela u kojem je država i dužnik i poverilac i vlasnik u ekonomiji.

Slobodna ekonomija nije propala, ali je kriza očigledno otvorila prostor za novu ulogu pomoći države u restrukturiranju velikih kompanija, povećanju odgovornosti njihovih uprava i garanciji njihovog razvoja na mnogo zdravijim osnovama i održivim programima.

Mali i srednji biznis moraju biti prioritet ekonomske politike. Zato predlažemo sistem mera koje će favorizovati preduzetnički duh i hrabrost, zaštititi postojeće projekte i pripremiti privredni sistem za uspeh na regionalnim i evropskim tržištima.

I veliki sistemi imaju svoje mesto i u novoj ekonomiji. Zato ne želimo da ih tretiramo samo kao ostatke neuspešnih ekonomskih eksperimenata u prošlosti. Ako su eksperimenti propali, najmanje zbog svoje a najviše zbog grešaka države i politike, ne smeju više propadati i ljudi i imovina koji u njima još uvek postoje. Predlažemo hitnu transformaciju ovih sistema, jasno podvlačenje crte u poslovanju, definitivno razjašnjavanje svojinskih odnosa i obezbeđivanje održivog nivoa veličine tih sistema.

Oni koji rade ne mogu da izdržavaju skupu državu i tuđ nerad. Zato se odmah moraju sniziti i inače visoki porezi i doprinosi na zarade i druge vrste prihoda stečenih radom. Opstanak ovakvih dažbina nas sve gura u sivu ekonomiju.

Nekontrolisani monopoli poskupljuju naše živote, a svaku ekonomsku meru pretvaraju u sopstveni profit. Zato se odmah mora krenuti u razbijanje postojećih monopola i razvijanje

konkurencije na tržištu kroz:

- **bolji, a ne samo novi Antimonopolski zakon**
- **pravi, a ne samo novi Zakon o zaštiti potrošača**
- **mere za jačanje konkurencije**
- **zabranu sporazuma o podeli tržišta**
- **bržu liberalizaciju trgovinskih odnosa sa tržištima regiona i EU**
- **kažnjavanje zloupotrebe dominantnog položaja na tržištu**
- **privatizaciju monopolističkih javnih preduzeća**
- **efikasniju sudsku zaštitu**
- **zabranu dovođenja dobavljača u podređeni položaj**

Predlažemo uvođenje dvovalutnog sistema za pojednostavljeno poslovanje i zaštitu privrede od nepredvidivih promena kursa.

Sistem naplate PDV-a mora biti promenjen i postavljen u korist zdravog dela privrede. Sada se PDV obračunava i naplaćuje od privrede unapred, u momentu izdavanja računa za isporučenu robu ili izvršenu uslugu. Tako privreda kreditira državu, a jači i silniji na tržištu sav teret poslovanja i rizika u izmirenju obaveza prebacuju na svoje dobavljače ili kupce kao krajnje potrošače. To je neodrživo i kada je situacija na tržištu uobičajena. U okolnostima krize i opšte nelikvidnosti to je pucanj u ostatke zdrave ekonomije. Privreda i građani kreditiraju državni budžet, a sama država duguje svima. Zato

LDP traži promenu sistema PDV-a i uvođenje naplate tek po realizaciji posla i naplati potraživanja. Pored toga, država mora da omogućiti i **poreske kredite izveznoj privredi.**

LDP : 2009 MANJE PROPISA, JEDNOSTAVNIJI POSTUPAK, STROGA KONTROLA

Ništa nam ne znače gomile zakona koji služe kao spomenik dnevnoj politici, slepom prepisivanju tuđih pravila i ignorisanju životnih i poslovnih potreba građana i ekonomije. **Zato želimo da uvedemo:**

- **jednostavnu proceduru za usaglašavanje propisa sa pravilima EU**
- **ozbiljnu raspravu o zakonima na skupštinskim odborima**
- **obaveznu analizu dobiti i troškova u sprovođenju procedura**
- **jednostavniju administraciju za čiste i etične privrednike, strogu kontrolu za one koji su problematični**
- **biznis-rendgen proceduru: efikasno telo koje vode predstavnici malog i srednjeg biznisa za ocenjivanje i predlaganje pojednostavljivanja postojeće procedure i administracije**

OBRAZOVANJE: 24/7/365

Imamo obavezu da brzo gradimo obrazovni sistem koji svakom detetu i mladom čoveku daje najbolju moguću startnu poziciju i šansu za uspeh. Svaka stepenica i svaki učesnik u tom procesu nam je važan. Obrazovanje je proces koji ima izazove na svakom koraku. U Srbiji su ti izazovi još veći jer smo se godinama vrteli u krug, odlagali prave i duboke reforme i deci nametali pogrešne uzore.

**DOGOVOR:
PROSVETA,
A NE MIMO SVETA!**

Učenicima i učenicama, studentkinjama i studentima moramo da pokažemo da se **znanje isplati**, njihovim roditeljima da je **ulaganje u obrazovanje** najvažnija investicija u njihovim životima, a državu da nateramo da misli o svojoj budućnosti obezbeđujući uslove i olakšice za **izgradnju društva znanja** od koga će ona sama imati **najviše koristi, uspeha i sreće**.

LDP : 2009 ZNAJNE I VEŠTINE ZA ŽIVOT

Za LDP obrazovanje je proces mnogo širi od formalnih škola i univerziteta, skućenog budžeta, dugotrajnog siromaštva i zatvorenosti zvaničnih prosvetnih institucija. Ako se sada dogovorimo i počnemo da radimo, Srbija u budućnosti, vrlo brzo, može da postane dobro mesto za podizanje i obrazovanje naše dece. Kada to postane, mirno možemo reći da smo na dobrom putu da stvorimo sistem koji je dobar za našu budućnost.

LDP : 2009 ULAGANJE U OBRAZOVANJE JE USPEŠNO TRAGANJE ZA SREĆOM

Druga društva su na vreme procenila da jedan evro uloženi u obrazovanje, tokom života vrati 7 ili 8 evra. Zato je obrazovanje najbolja investicija. Ona je čista, izvesna, i što je najvažnije, korisna i za pojedinca i za društvo.

Nećemo mračnu školu, nego školu u kojoj sija znanje, u kojoj mrak nije okrilje za nasilje i kriminal. Ne možemo da dozvolimo da se deca škole boje, ili da se u njoj dosađuju. Škola je mesto za ostvarivanje potencijala, nije mesto za promašene politike i istrošene ideologije.

U svakom kvartu i zajednici imamo obavezu da stvorimo uslove za programe rada škola i van zvaničnog školskog programa i vremena, i zajednički rad nastavnika, dece i zajednice.

LDP : 2009 POŠTOVANJE ZA TRADICIJU, REFORMA ZA BUDUĆNOST

Decu moramo da izvedemo na dobar put, a ne na ulicu. Reforme našeg obrazovnog sistema je zaustavila ministarka koju je osporila Darwinovu teoriju, obesmislio ministar koji je danas zaboravljen, a dotukao ministar koga prosveta nije zanimala. Školu mora da vodi želja za učenjem, a njom da upravljaju profesori umesto političara.

LDP : 2009 OBRAZOVANJE 24/7/365!

Ništa ne može da motiviše pojedinca i oplemeni društvo kao obrazovanje koje je dobro, stimulatívno i nagrađeno uspehom. Fleksibilan i moderan obrazovni sistem je odgovor na globalne izazove modernizacije i lokalne probleme prevazilaženja zaostalosti. Za nas društvo znanja nije parola, nego borba za sistem gde se u školu ide u mladosti, a na različite načine uči čitavog života. Zato obrazovni sistem mora da bude otvoren uvek, da se u njega vraćamo po znanje i nove veštine, a učenje mora da bude proces koji nikada ne prestaje. Naša vizija je sistem gde se maše znanjem, a ne diplomom. Stare diplome nas obavezuju da stalno učimo, sadašnjost motiviše da po izlasku iz sistema napredujemo, učimo i osvajamo nova znanja.

DECENTRALIZACIJA

LDP smatra da se reforma lokalne samouprave mora sprovesti kroz:

- decentralizaciju i suštinsku demokratizaciju
- veće neposredno učešće građana u procesu donošenja odluka na lokalnom nivou
- reafirmaciju mesnih i kvartovskih zajednica
- poresku decentralizaciju i povećanje sopstvenih prihoda lokalnih samouprava
- momentalno vraćanje imovine lokalnim samoupravama koja je nasilino oduzeta pre 13 godina
- reformu javne administracije i privatizaciju javnog sektora
- regionalizaciju i novu teritorijalnu organizaciju
- stimulaciju intenzivne međuopštinske, poграниčne i regionalne saradnje
- učešće građana u procesu donošenja odluka na lokalnom nivou.

Odgovor na krizu je i hitna decentralizacija, efikasne nadležnosti i sigurni izvori finansiranja gradovima i opštinama. Ne prihvatamo da centralna vlast samovoljno ukida sredstva opštinama kojima je već oduzela sve: imovinu, prava i dostojanstvo!

VOJVODINA

Zbog odgovornosti prema svom životu i zajednici kojoj pripadamo, imamo obavezu da iskoristimo potencijal koji Vojvodina ima, i da ga razvijemo na principima slobode, demokratije, vladavine prava, poštovanja ljudskih prava i jednakih mogućnosti za sve njene građanke i građane.

Ustav su nametnuli Vojvodini pre tri godine. U međuvremenu je obećanje o novom Statutu i nadležnostima pretvoreno u instrument za disciplinovanje koalicionih partnera i stalno odlaganje procesa vraćanja prava Vojvodini. Navodna garancija o sedam odsto budžeta pretvorila se, i bukvalno, u presipanje iz praznog centralnog budžeta u isto tako prazan pokrajinski budžet.

ZAKON O NADLEŽNOSTIMA ODMAH!

Poboljšanje kvaliteta života za nas znači obavezu da se Vojvodina razvije moderna evropske regije. Da bi ovo bilo moguće, potrebno je da Vojvodina ima sopstvene organe odlučivanja i prihode o kojima će samostalno odlučivati, i za to biti odgovorna svojim građankama i građanima. Smatramo da bi se Vojvodina efikasnije suočavala sa ekonomskim izazo-

vima ukoliko bi imala kontrolu nad ključnim fiskalnim instrumentima.

VOJVODINI NJENA PRAVA, ALI I ODGOVORNOST ZA NJIHOVO IZVRŠAVANJE!

Predložili smo nacrt zakona o nadležnostima Vojvodine. LDP predlaže da, kada to već nije učinjeno samim Ustavom, ovim zakonom budu izričito definisani tzv. poslovi od pokrajinskog značaja, umesto da se odgovor na to pitanje prepušta nekim drugim zakonima. Ako se pitanje sada ne razreši, politički odnosi snaga u svakom sazivu parlamenta će presudno uticati na određivanje ovih poslova. Merilo za uređivanje poslova od pokrajinskog značaja i nadležnosti ne smeju da budu postojeći zakoni. To bi značilo prosto ponavljanje

odredbi tzv. omnibus zakona koji smo usvojili 2002. godine, kao prelazno i iznuđeno rešenje do donošenja novog Ustava koji bi trajno i ozbiljno garantovao preciznu listu autonomnih ovlašćenja i poslova koje obavlja Vojvodina.

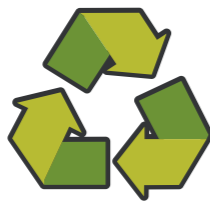
Za nas izvorne nadležnosti Vojvodine moraju da obuhvate poslove koji će omogućiti da se njihovim obavljanjem **praktično i efikasno** ostvaruju interesi specifični za građane Vojvodine. Zato Vojvodina mora da uživa i stvarnu finansijsku samostalnost, i da ima sopstvene stabilne izvore prihoda za finansiranje nadležnosti.

VRAĆANJE SVOJINE I IZVORNI PRIHODI SU USLOV ZA AUTONOMIJU!

Vojvodina mora da ima jasno definisano pravo i uslove za vršenje prava svojine! Jedan od najvećih problema u ostvarivanju bilo kakvih nadležnosti, bez obzira kako su one definisane, jeste centralizacija prava svojine, odnosno posledice zakona kojim je 1996. godine sva imovina autonomnih pokrajina i jedinica lokalne samouprave preneti u svojini Republike Srbije. Zato istovremeno sa usvajanjem zakona o nadležnosti mora da bude usvojen i zakon koji reguliše povraćaj prava svojine pokrajini (i nižim jedinicama).

ŽIVOTNA SREDINA

Svoje živote, politiku i ekonomiju moramo da menjamo... Na klimatske i druge negativne promene u životnoj sredini moramo da reagujemo. Mislimo na sebe, dogovorimo se za budućnost, zaštitimo i unapredimo prirodu da bismo sačuvali sopstvenu budućnost.

DOGOVOR: RECIKLAŽA OTPADA UMESTO RECIKLAŽE PROPALIH POLITIKA!

Naše političke boje su različite, ali svaka buduća vlada mora biti **ZELENA VLADA!** Ako želimo zdravu budućnost, moramo da se posvetimo dogovoru sa svakim delom srpskog društva. Zato predlažemo efikasnu i ambicioznu politiku zaštite i razvoja životne sredine. Ona se ne sme svesti na velike državne kampanje koje promovišu zdrav odnos prema životu, jer ih sada sprovodi država koja društvo guši, a prirodu nerazumno ugrožava.

Pomogli smo i ubrzali konačno usvajanje 15 ekoloških zakona, toliko smo insistirali na održavanju tzv. zelene sednice parlamenta. Posle usvajanja zakona počinje pravi posao. Drugima prepuštamo da uživaju u popularnosti zbog usvajanja zakona; naš trijumf će biti trenutak kada Srbija postane zdravo mesto za život.

Zalažemo se za **izgradnju reciklažnog centra** koji će prvenstveno služiti za reciklažu opasnog otpada, ali i za reciklažu drugih vrsta otpada.

Tražimo dosledno i pravovremeno **uvođenje standarda ISO14001** koji će našim kvalitetnim i ozbiljnim privrednicima pomoći da budu konkurentniji na međunarodnom tržištu.

Poštovanje prava na **život i dobrobit životinja** predstavlja našu **civilizacijsku obavezu**, prihvatanje međunarodnih normi i standarda je način da zaštitimo svoje prirodno nasleđe.

ZDRAVSTVO

Zdravstvena politika LDP je usmerena u pravcu znatno **veće decentralizacije i kombinovanja sistema javne i privatne zdravstvene službe** gde god je to moguće. Sada građani plaćaju zdravstveno osiguranje kao svojevrsnu obaveznu članarinu i zakonski teret; mi želimo da se uspostavi plaćanje za pravo, a solidarnost za najteže i najugroženije slučajeve.

Građani konačno moraju da znaju šta dobijaju za doprinos koji plaćaju, koje usluge, lekove, pomagala i naknade; šta im to obezbeđuje država, a šta moraju da plate iz sopstvenog džepa. Sistem, liste usluga i nivo cena moraju da im budu poznati unapred i njih u svakom trenutku, a naročito u teškim i stresnim okolnostima bolesti, ne treba opterećivati razmišljanjem o ceni leka ili zdravstvene usluge.

Privatna zdravstvena usluga mora da bude na ravnopravnoj osnovi uključena u sistem. Ugovore sa pružaocima usluga, privatnim i javnim, treba da zaključuju sistemi osiguranja i da ih tako obezbeđuju građanima koji osiguranje plaćaju. Zdravstveno osiguranje mora biti **slobodno u izboru zdravstvenih ustanova** sa kojima će pod najpovoljnijim uslovima u pogledu kvaliteta, cena i dostupnosti zaključivati ugovore o pružanju zdravstvenih usluga svojim osiguranicima, nezavisno od toga da li su ustanove u državnoj ili privatnoj svojini.

Pružanje farmaceutskih usluga i kupovina lekova mora da budu zasnovana na istom principu. **Državni i privatni apotekari moraju** biti izjednačeni pred osiguranjima koja su dužna da za svoje osiguranike zaključe ugovore sa svima koji su u stanju da obezbede **punu ponudu, kvalitetnu distribuciju i standardnu cenu** lekova za čiju nabavku osiguranici uplaćuju sredstva. Tako bi osiguranici mogli da nabavljaju lek u apotekama koje im odgovaraju, a troškove bi snosila osiguranja bez bilo kakve diskriminacije. **Tako sistem postaje efikasan, a usluga bolja i jeftinija.** Centralizovani **fond osiguranja** želimo da transformišemo u nekoliko posebnih regio-

nalnih osiguranja na onim nivoima na kojima je doprinosom osiguranika moguće pokriti najveći broj rizika obuhvaćenih obaveznom zdravstvenim osiguranjem.

LDP : 2009 EFIKASNO ZDRAVSTVO, DOBRA USLUGA

- **formulisanje jasne zdravstvene politike i načina finansiranja zdravstvenih potreba**
- **efikasna mreža zdravstvenih ustanova**
- **decentralizacija i kombinovanje javne i privatne zdravstvene službe**
- **sloboda izbora ustanove i lekara u okviru doprinosa koji plaćamo**
- **obrazovanje i stalno stručno usavršavanje**
- **deregulacija i razgraničenje nadležnosti i odgovornosti**
- **decentralizacija i aktivna privatizacija**
- **izabrani lekar i njegov tim kao prva linija ulaska građana u sistem zdravstvene zaštite**

Demagogija je da zdravstvena zaštita može biti besplatna, ali je najskuplji sistem ovaj koji sada postoji. Zato želimo da ustanovimo 3 osnovna izvora sredstava za finansiranje zdravstva:

- **obavezno zdravstveno osiguranje**, organizovano na principima klasičnog Bizmarkovog modela osiguranja, sa doprinosima kao osnovnim instrumentom za finansiranje definisanog obima prava osiguranih građana
- **država preko svojih budžeta na različitim nivoima vlasti** za opšte zdravstvene potrebe stanovništva i zdravstvenu zaštitu socijalno ugroženih građana
- **građani** sami za veći obim i standard prava **kroz različite forme dopunskog i dobrovoljnog osiguranja ili direktnim plaćanjem**

Zdravstveno stanje stanovništva je među najnepovoljnijima u Evropi, a zdravstveni sistem spor, zastareo i potpuno zatvoren na promene. U ovakvom sistemu svi su nezadovoljni. Reforma zdravstvenog sistema mora da počne odmah, ona mora da bude celovita, kontinuirana i suštinska, a ne demagoška.

Mi, građanke i građani Srbije,

Danas kada je ovakva država naš najveći protivnik, institucije najveća pretnja našim interesima, a društvo nemoćno pred pritiscima i nasiljem kojem smo izloženi, usvajamo Povelju slobode evropske Srbije na čijim principima želimo da stvorimo modernu zajednicu.

Zahvalni smo svima koji su svojim zalaganjem za demokratiju, ljudska prava i slobode očuvali vrednosti građanskog života. Zahvalni smo mladima koji će postati novi lideri tih ideja.

Zbog odgovornosti pred narodima koji su uništavani u naše ime, zbog odgovornosti pred životom u Srbiji, odbacujemo svaku politiku koja svojim ciljevima, ne dopušta da se ostvare naši.

Želimo da stvorimo novu organizaciju naše zajednice, društvo građanki i građana sposobnih da ostvare viziju moderne Srbije, poštujući principe utvrđene našom voljom kao izraz naših potreba i naših očekivanja, principe Povelje slobode.

POVELJA SLOBODE EVROPSKE SRBIJE

Slobodni smo da živimo kako želimo, obavezni da štitimo život.

Slobodni smo da volimo koga želimo, obavezni da se suprotstavljamo svakoj mržnji.

Slobodni smo da budemo najbolji, obavezni da podržimo boljeg od sebe.

Slobodni smo u sticanju ličnog bogatstva, obavezni da to omogućimo drugima.

Slobodni smo pred državom, obavezni pred društvom.

Slobodni smo pred svakom tradicijom, obavezni da ponudimo modernu viziju.

**Slobodni smo da verujemo u svakog boga i svaku ideju,
odgovorni i obavezni da time ne ugrozimo nikoga.**

Slobodni smo za svaku istinu, odgovorni pred njom i obavezni da je čuvamo od laži.

**Slobodni smo da se suprotstavimo svakoj mani i svakom nedostatku,
obavezni da štitimo i afirmišemo vrline.**

**Slobodni smo za život bez granica,
odgovorni pred društvom koje nam to omogućava.**

Povelju slobode vidimo kao osnov našeg društva i svake društvene institucije.

LDP